

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ
Národní orgán pro koordinaci

**Návrh využití prostředků REACT-EU v Integrovaném
regionálním operačním programu 2014 – 2020**

říjen 2020

1. Dodatečná alokace ESIF z REACT-EU a její využití v rámci Integrovaného regionálního operačního programu

1.1 Shrnutí

Prostředky REACT-EU přidělené České republice budou v souladu s požadavky EU na jejich použití vyplývajícími z návrhu nařízení REACT-EU alokovány do Integrovaného regionálního operačního programu 2014 – 2020 (IROP) na podporu zdravotnictví, integrovaného záchranného systému, výstavbu sociální infrastruktury v energeticky pasivním standardu a infrastruktury pro sportovce v obcích do 3 tisíc obyvatel.

1.2 Dodatečná alokace k ESIF na základě REACT-EU

Na základě **návrhu nařízení Evropské komise (EK) ze dne 28. května 2020, tzv. REACT-EU¹**, který má vést k posílení schopnosti členských států reagovat na krizi související s pandemií COVID-19, a v návaznosti na dohodu Evropské rady ve dnech 17. – 21. července 2020 k Víceletému finančnímu rámci 2021-2027 (VFR 2021-2027) a plánu obnovy (Next Generation EU, NGEU), bude členským státům dodatečně k ESIF přiděleno celkem 47,5 mld. EUR (ceny r. 2018).

Konkrétní **rozdělení dodatečné alokace k ESIF mezi členské státy EU** bude známo v říjnu 2020 (alokace na r. 2021), resp. v říjnu 2021 (alokace na r. 2022), až budou zveřejněna data, na jejichž základě mají být prostředky rozděleny, tj. výše HDP, resp. jeho propad a nezaměstnanost v ČR a EU-27. Na základě dostupných statistických odhadů vývoje ekonomik by se přídel ČR mohl pohybovat ve výši cca 1 mld. EUR.

K termínu zpracování tohoto materiálu dospělo vyjednávání textu nařízení REACT-EU ke kompromisnímu stavu v podobě částečného mandátu pro jednávání s Evropským parlamentem. ČR částečný mandát podporuje. Na podzim 2020 budou následovat triology, přičemž pro DE PRES je schválení tohoto nařízení do konce roku 2020 prioritou.

1.3 Podmínky pro využití dodatečné alokace REACT-EU

Dodatečnou alokaci k ESIF bude dle návrhu nařízení k REACT-EU možné použít výlučně na:

- **operace podporující zotavení z krize v souvislosti s pandemií COVID-19**
- **přípravu ekologického, digitálního a odolného oživení hospodářství pomocí investic do operací přispívajících k přechodu na digitální a zelenou ekonomiku,**
- až 4 % prostředků může být vyčleněno na technickou pomoc.

Využití dodatečné alokace musí být řádně odůvodněno a je třeba uvést očekávaný dopad na podporu zotavení z krize COVID-19 nebo přípravu ekologického, digitálního a odolného oživení hospodářství. Dodatečná alokace musí být vyčerpána v souladu s pravidly pro využití prostředků EU příští generace a nařízení REACT-EU².

¹ Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění nařízení (EU) č. 1303/2013, pokud jde o mimořádné dodatečné zdroje a prováděcí opatření v rámci cíle Investice pro růst a zaměstnanost na pomoc při podpoře zotavení z krize v souvislosti s pandemií COVID-19 a přípravě ekologického, digitálního a odolného oživení hospodářství (REACT-EU); č. dokumentu Komise: COM(2020) 451, ze dne 28. května 2020

² Původní návrh REACT-EU (COM(2020) 451 ze dne 28. května) stanoví počáteční datum způsobilosti na datum odeslání revize programu do EK, jako je tomu u běžných revizí. Kompromisní návrh Rady posouvá počátek způsobilosti na 1. února 2020, jako je tomu u nařízení CRII a CRII+.

Nad rámec výše uvedených podmínek pro využití dodatečné alokace zveřejnila EK dne 27. 8. 2020 ve fiche č. 84 požadavek, aby min. 25 % alokace přispělo REACT-EU k plnění cílů v oblasti změny klimatu.

V návrhu nařízení je uvedena možnost využít 100% míru spolufinancování EU na projekty realizované z dodatečných prostředků REACT-EU a projekty budou moci být realizovány na celém území ČR (tj. bez ohledu na kategorii regionů).

1.4 Využití dodatečné alokace dle REACT-EU v rámci Integrovaného regionálního operačního programu

V souladu s požadavky návrhu nařízení EK k využití dodatečné alokace rozhodla vláda ČR svým usnesením ze dne 27. 7. 2020 č. 811, že prostředky budou využity na několik prioritních oblastí v rámci Integrovaného regionálního operačního programu.

Prostředky REACT-EU měly být v IROP směřovány na následující oblasti: zdravotnictví (přístrojové vybavení, stavby a zdravotnická záchranná služba); integrovaný záchranný systém; kybernetickou bezpečnost ve zdravotnictví a veřejné správě; infrastrukturu pro sociální služby; cyklodopravu a doplňkově technickou pomoc.

Od jednání vlády 27. 7. 2020, kde byl původní materiál k využití prostředků REACT-EU projednán, **došlo k zásadní úpravě podmínek ze strany Evropské komise. EK vydala dne 27. 8. 2020 dokument fiche č. 84, ve kterém specifikuje podíly investic na klima pro jednotlivé fondy/programy. Pro prostředky REACT-EU je požadováno, aby byly využity pro financování aktivit, které přispějí k plnění cílů v oblasti změny klimatu min. ve výši 25 % alokace.**

Z těchto důvodů je nutné upravit (zúžit) počet a rozsah témat i v REACT-EU v České republice. Stěžejní téma REACT-EU v ČR – zdravotnictví – má nulový podíl vzhledem ke klimatu, nicméně se jedná o klíčové téma s vazbou na COVID-19. Z toho důvodu bude pro zdravotnictví určeno 56 % alokace pro ČR. Povinných 25 % pro plnění cílů v oblasti změny klimatu bude naplněno aktivitami s přímou vazbou na klima – tj. integrovaný záchranný systém a výstavba sociální infrastruktury v energeticky pasivním standardu. Obě témata mají podle Prováděcího nařízení Komise (EU) č. 215/2014 koeficient pro výpočet podpory na plnění cílů v oblasti změny klimatu ve výši 100 %.

Ministerstvo financí spolu s relevantními ministry a Národní sportovní agenturou identifikovali urgentní potřebu 4,8 mld. Kč na infrastrukturu pro sportovce a tuto připomínku uplatnili v rámci mezirezortního připomínkového řízení. Tato připomínka byla akceptována.

Zbývající aktivity po zúžení témat financovaných z REACT-EU jsou zařazeny mezi plánované podporované aktivity v rámci IROP 2021 - 2027, tedy v následujícím programovém období.

Je plánováno, že bude využita 100% míra spolufinancování projektů pro státní subjekty a 85 % pro ostatní žadatele, přičemž zbývajících 15 % budou hradit z vlastních zdrojů. Projekty budou ve všech navrhovaných oblastech realizovány na území celé ČR, tj. bez ohledu na kategorii regionů.

Využití REACT-EU v rámci IROP po zúžení podporovaných témat

Stav k 15. 9. 2020 zohledňující povinnost 25% podílu alokace REACT-EU na plnění cílů v oblasti změny klimatu

- Při alokaci 31 mld. Kč:

Podporované téma v IROP	Vazba na klimatické cíle	Podíl na celkové alokaci REACT-EU	Klimatický příspěvek alokace	Odhad alokace (mld. CZK)
Zdravotnictví (přístroje a stavby)	0 %	56 %	0 %	17,4
Infrastruktura pro sportovce	0 %	15 %	0 %	4,8
Integrovaný záchranný systém	100 %	19 %	19 %	5,8

Sociální infrastruktura v energeticky pasivním standardu	100 %	10 %	10 %	3
Celkem	-	100 %	29 %	31

- Při alokaci 27 mld. Kč:

Podporované téma v IROP	Vazba na klimatické cíle	Podíl na celkové alokaci REACT-EU	Klimatický příspěvek alokace	Odhad alokace (mld. CZK)
Zdravotnictví (přístroje a stavby)	0 %	56 %	0 %	15,2
Infrastruktura pro sportovce	0 %	15 %	0 %	4,2
Integrovaný záchranný systém	100 %	19 %	19 %	5,1
Sociální infrastruktura v energeticky pasivním standardu	100 %	10 %	10 %	2,6
Celkem	-	100 %	29 %	27

1.5 Postup provedení navrhovaných změn

Přidělení dodatečné alokace dle REACT-EU bude probíhat formou revize programového dokumentu Integrovaného regionálního operačního programu.

Všechny související změny operačního programu musí schválit Monitorovací výbor IROP za účasti partnerů a následně EK. Jednání monitorovacího výboru proběhne dne 23. 10. 2020 a jeho členům bude představen návrh revize Programového dokumentu IROP s novou prioritou REACT-EU a hodnotící kritéria. Následně bude revize programu zaslána Evropské komisi. Program může být Evropskou komisí oficiálně schválen až po schválení legislativy na úrovni EU. Také výzvy k REACT-EU v IROP mohou být vyhlášeny až po schválení revize programu EK. První výzvy tak lze předpokládat na přelomu roku 2020/2021.

Dne 9. 9. 2020 byl návrh využití prostředků REACT-EU v ČR představen EK. Bude pokračovat vyjednávání s EK a na jeho základě může být zacílení prostředků ještě upraveno.

Výzvy na výše zmíněné aktivity vyhlásí ŘO IROP po schválení legislativy na úrovni EU.

2. Závěr – shrnutí materiálu

Návrh využití dodatečné alokace k ESIF přidělené ČR v návaznosti na REACT-EU

Prostředky budou alokovány do IROP a s ohledem na požadavek, aby prostředky přispěly z 25 % k plnění cílů v oblasti změny klimatu, budou využity na oblast zdravotnictví, integrovaný záchranný systém, výstavbu sociální infrastruktury v energeticky pasivním standardu a infrastrukturu pro sportovce.